

Handläggare
Mikael Tuominen
Tel: 08-50831214**Till**
Kulturnämnden
2026-06-09

Verksamhetsutveckling av kulturhuset och biblioteksnoden Fanfaren i Farsta

Inriktningsbeslut

Förvaltningens förslag till beslut

Kulturnämnden godkänner förslaget till inriktning och ger kulturförvaltningen i uppdrag att ta fram underlag för ett kommande genomförandebeslut avseende projektet Verksamhetsutveckling av kulturhuset och biblioteksnoden Fanfaren i Farsta.

Sammanfattning

Kulturhuset Fanfaren har en central roll i Farsta som mötesplats för kultur och lärande. Fanfaren behöver rustas, växa och utvecklas för att kunna:

- Möta en växande befolkning.
- Erbjuder attraktiva och tillgängliga aktiviteter för fler barn och unga.
- Ge plats för lokala kultur- och föreningsverksamheter och för eget skapande.
- Öka tryggheten i närområdet och bidra till ett mer attraktivt och levande centrum.

Projektets mål är att skapa ett kulturhus med integrerad verksamhet för bibliotek, kulturskola och externa aktörer. Det kommer att ge en effektivare användning av ytorna och möjlighet att integrera fler verksamhetsbehov. En utökning och anpassning av lokalerna ger biblioteket och kulturskolan möjlighet till utveckling av ett gemensamt utbud.

En renovering och anpassning av befintliga lokaler behöver genomföras. Intilliggande inhyrningsbara lokaler behöver införlivas för att skapa ett kulturhus med önskade och nödvändiga funktioner. Lokalerna behöver genomgående tillgänglighetsåtgärder enligt principen för universell utformning eftersom alla ytor har bristande tillgänglighet.

Bakgrund

Kulturhuset Fanfaren har en central roll som mötesplats för kultur och lärande i Farsta. Fanfaren har en lång historia som sträcker sig tillbaka till 1960-talet.

Farsta är ett av stadens fyra fokusområden. År 2024 bodde 62 085 personer i Farsta. Folkmängden beräknas öka med cirka tio procent fram till år 2033. Det är en större ökning än i staden som helhet. Det innebär att Fanfarens verksamheter kommer att behöva anpassas för att möta en växande befolkning.

Kulturverksamhet har i stadens översiktsplan lyfts fram som en viktig del i utvecklingen av Farsta centrum. Det finns idag ett stort behov av verksamheter som ökar rörelsen i centrum både dag- och kvällstid för att öka tryggheten.

Den senaste medborgarundersökningen visar att det är färre invånare i Farsta jämfört med övriga staden som upplever att kulturlivet är bra. Andelen har minskat sedan förra mätningen. Stadsdelsförvaltningen bedömer att en utmaning ligger i att kulturverksamheterna inte är kända för en bredare allmänhet.

Befintlig kulturverksamhet i Fanfaren

Kulturhuset Fanfaren hade totalt 659 000 besök under 2024.

Farsta bibliotek hade 228 000 besökare under 2024. Kulturskolan hade genom sin kursverksamhet cirka 1000 deltagare under 2024. Via bland annat skolföreläsningar, konserter och skolbesök möter Kulturskolan ytterligare ca 1500–2000 personer per år. Fanfaren har också många besökare som kommer för att fika eller lyssna på ett föredrag eller lunchkonsert på cafésenen. Dessa besök ingår inte i bibliotekets eller Kulturskolans besöksstatistik.

Farsta biblioteks verksamhet består av en barn- och vuxenavdelning, fem studierum och ett grupprum. Biblioteket erbjuder verksamhet utifrån bibliotekens prioriterade målgrupper och uppdrag. På biblioteket erbjuds program såsom läxhjälp, språkkaféer, bokcirklar samt barn- och ungdomsverksamhet. Därtill erbjuds även tillfälliga program såsom föreläsningar, workshops, teater och konserter. Många av bibliotekets aktiviteter sker genom samarbeten med föreningar och andra lokala aktörer. Biblioteket har också ett nära samarbete med olika delar av stadsdelsförvaltningen och med ett flertal kulturinstitutioner.

I Kulturskolans befintliga lokaler erbjuds kursverksamhet inom musik, dans och teater. I lokalerna finns även en tillverkningsateljé för kostym och rekvisita. I Fanfaren finns en av kulturskolans största scener som har en publikkapacitet om 240 personer. Scenen används inom kulturskolans kursverksamhet samt för kulturskolans verksamhetsgrenar, Öppen verksamhet och Skolsamverkan. De formaten innefattar bland annat skolföreställningar, prova-på-kurser och El sistema. Kulturskolan administrerar uthyrningsverksamhet i Fanfaren för bland annat konferenser, föreställningar, filmvisningar och andra kulturaktiviteter.

I kulturhuset Fanfaren finns även ett café som drivs av en extern aktör. Cafét når ytterligare besökare som vill fika eller ta del av ett föredrag eller en lunchkonsert.

Fanfarens gemensamma verksamhetsinnehåll riktar sig främst till målgruppen familjer samt barn och unga, så kallad lågröskelverksamhet, liksom verksamhet på lov och helger.

Utvecklingsområden för Fanfaren

Under 2024 genomförde kulturförvaltningen en analys som visar följande utvecklingsområden för kulturhuset Fanfaren.

- Möta en växande befolkning i Farsta.
- Erbjud attraktiva och tillgängliga aktiviteter för fler barn och unga.
- Ge plats för lokala kultur- och föreningsverksamheter och eget skapande.
- Öka tryggheten i närområdet och bidra till ett mer attraktivt och levande centrum.
- Utveckla ett mer sammanhållet och utbyggt kulturhus som erbjuder integrerad verksamhet för bibliotek, kulturskola och externa aktörer
- Erbjud attraktiva och tillgängliga miljöer och aktiviteter för alla åldrar.
- Samnyttja lokaler så att olika verksamheter kan nyttja lokalerna under olika tider på dygnet.
- Undersöka möjligheterna till samlokalisering med stadsdelsförvaltningens medborgarkontor.
- Utveckla programverksamhet som möter lokala behov.
- Utöka ytor för barn och unga som bättre möter de demografiska behoven.
- Bidra till en mer aktiv och tryggare stadsdel, också på kvällstid.

- Genomföra nödvändig underhållsrenovering.
- Utöka och omdisponera personalutrymmen och arbetsytor.
- Se över den fysiska arbetsmiljön i stort.
- Anpassa lokaler för flexibel användning.
- Skapa attraktiva och tillgängliga miljöer för alla åldrar.
- Förbättra tillgänglighet och trygghet.
- Skapa lokaler för digitalt och analogt skapande.
- Skapa mötesrum och mindre undervisningsrum som också lämpar sig för konstnärligt och kreativt skapande.
- Utöka antalet studierum då dessa är frekvent nyttjade av studenter.
- Tillgänglighetsanpassa och renovera Fanfarens stora scen som är unik och eftertraktad av många verksamheter i området.

Ärendet

Kulturnämnden beslutade 2025-10-21 att ge kulturförvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningarna för projektet *Verksamhetsutveckling av kulturhuset och biblioteksnoden Fanfaren i Farsta* som underlag för ett kommande inriktningsbeslut. I detta ärende presenterar kulturförvaltningen den föreslagna fortsatta inriktningen av projektet.

Tidplan

- Programhandlingar utformas hösten 2026 till hösten 2027.
- Genomförandebeslut hösten 2027.
- Byggstart 2028.
- Projektet färdigställs 2029.

Organisation

Projektet leds av en projektledare på Stockholms stadsbibliotek. Projektgruppen består av representanter från Stockholms stadsbibliotek och kulturskolan samt externa konsulter. Projektet har även en referensgrupp och en styrgrupp med representanter från Stockholms stadsbibliotek och Kulturskolan.

Föreslagen inriktning för anpassningar

Både stadsdelsförvaltningen och hyresvärden tillika centrumägaren Stadsrum Fastigheter AB (Stadsrum) ser positivt på kulturförvaltningens närvaro i Farsta centrum. Fanfaren är en trygg plats med verksamhet för barn, unga och vuxna. Den är en av få verksamheter i Farsta centrum som erbjuder aktiviteter på kvällstid.

Kulturförvaltningen föreslår att befintliga lokaler utökas och anpassas för att bättre tillgodose bibliotekets och kulturskolans behov enligt följande.

- Ett entresolplan byggs i biblioteket för att utöka den publika biblioteksytan.
- Lokalerna tillgänglighetsanpassas.
- En mer synlig gemensam huvudentré kan tillskapas genom inhyrning av en intilliggande lokal mot Farstagången.
- Foajén öppnas upp och förses med reception för alla verksamheter i kulturhuset samt ett café.
- En alternativ entré skapas på våningsplanet under huvudentrén från andra sidan av huset.
- I anslutning till huvudentrén iordningställs allmänna toaletter och barnvagnsparkering.
- Två hissar installeras för att underlätta kopplingen mellan alla våningsplan och mellan befintliga och tillkommande lokaler.
- Biblioteksytorna utökas genom att ett entresolplan uppförs så att biblioteket kan ha en dedikerad ungdomsavdelning och en utökad barnavdelning.
- En multifunktionell sal för dansundervisning inreds, vilket saknas idag. Denna del av lokalen kommer även att kunna göras uthyrningsbar.
- Stora scenen renoveras utrustas med modern teknik.
- Undervisningssalar för musik placeras i anslutning till bibliotekets lokaler för att lättare kunna integrera verksamheterna.
- Inlastning till stora scenen förbättras genom möjlighet till leveranser både från gatan och via lastgata under centrumanläggningen.

Nya gemensamma funktioner för biblioteket och kulturskolan tillskapas enligt följande.

- Digital studio/Ateljé för konstnärligt skapande.
- Blackbox.
- Fler studierum.
- Ett bättre integrerat café med caféscen där rummet även kan fungera som galleri.
- Caféplatser utomhus på terrass utanför bibliotekets barnavdelning.
- Liten scen kopplad till gradängtrappa mellan våningsplan.

- En stor undervisningssal som även passar för större möten (ca 50 personer).
- Ett gemensamt aktivitetsbaserat kontor som delas av båda verksamheterna.
- Ett gemensamt lunchrum som delas av båda verksamheterna.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Stockholms stadsbibliotek i samråd med Kulturskolan, Kulturstrategiska staben samt Farsta stadsdelsförvaltning.

Ärendet kommer att tas upp på ett möte med funktionshinderrådet i september 2026.

Förvaltningens förslag

Kulturförvaltningen bedömer att det är nödvändigt att Fanfaren rustas upp, anpassas och utvecklas. Kulturhuset behöver ge ännu mer plats för besökare till biblioteket, deltagare i kulturskolan samt till lokala kultur- och föreningsverksamheter. Ett upprustat kulturhus kommer att bidra till ökad trygghet i Farsta centrum och skapa ett attraktivt och levande centrum.

Ett gemensamt kulturhus där kulturskola, bibliotek och befintligt café är helt integrerat leder till en ännu mer effektiv användning av lokalytorna i kulturhuset.

Den föreslagna inriktningen av anpassningarna är nödvändig för att Stockholms stadsbibliotek ska kunna erbjuda en välfungerande och dimensionerad biblioteksnod i stadsdelen. För bibliotekets del betyder de utökade ytorna att biblioteket helt kan leva upp till uppdraget att utgöra ett nodbibliotek för stadsdelen (se *Mer relevant än någonsin - Biblioteksplan för Stockholm*).

Kulturskolans lokaler behöver anpassas för att kulturskolan ska kunna erbjuda ett större utbud av olika ämnen i stadsdelen. Kursutbudet på kulturskolan kan bereddast i och med att fler ämnen kan erbjudas. En anpassad danssal ger exempelvis möjlighet till mer avancerade danskurser. Större och mer anpassade lokaler innebär också förbättrad arbetsmiljö för personalen.

Stora scenen behöver rustas upp. Det finns annars en risk för att scenen på sikt inte kan nyttjas alls eftersom modern scenteknik och tillgänglighetsanpassningar saknas. När stora scenen rustats upp kommer det även finnas möjlighet att hyra ut scenen till externa parter. Kulturförvaltningen bedömer att scenen har en stor potential att bli en viktig samlingsplats för det lokala föreningslivet.

Kulturförvaltningen har identifierat följande risker om den föreslagna inriktningen för anpassningarna inte genomförs.

- Att verksamheterna fortsätter att bedrivas i arbetsmiljömässigt bristfälliga lokaler.
- Att Stockholms stadsbibliotek inte kan leva upp till att ha en välfungerande och riktigt dimensionerad biblioteksnod i stadsdelen.
- Att Kulturskolan inte kan erbjuda ett mångfacetterat och modernt utbud för sina deltagare.
- Att stora scenen blir oanvändbar eftersom den inte lever upp till modern standard, vare sig teknik- eller tillgänglighetsmässigt.
- Att lokalerna inte är tillgängliga enligt principen om universell utformning, varken för personal eller besökare.

Ett mer sammanhållet kulturhus i kulturförvaltningens regi, med verksamhet för bibliotek, kulturskola, kulturaktörer och civilsamhälle kan spela en avgörande roll i det förebyggande trygghetsskapande arbetet i stadsdelen. Farsta är också ett av stadens fyra fokusområden enligt Stockholms stads Trygghetsprogram 2024 – 2027. Ett upprustat kulturhus skapar förutsättningar för invånarna att ta del av och skapa kultur. En utveckling av Kulturhuset Fanfaren ligger i linje med stadens ambition att etablera en biblioteksnod i varje stadsdel.

Kulturförvaltningen föreslår att kulturnämnden godkänner förslaget till inriktning och ger kulturförvaltningen i uppdrag att ta fram underlag för ett kommande genomförandebeslut avseende projektet *Verksamhetsutveckling av kulturhuset och biblioteksnoden Fanfaren i Farsta*.

Maria Jansén
Förvaltningschef
Kulturförvaltningen

Elisabeth Aquilonius
Avdelningschef
Kulturförvaltningen

Bilagor

1. Visionsbilder Fanfaren – sekretess enligt 19 kap 1 och 3 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)